

POSTANOWIENIE

17 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

na posiedzeniu niejawnym 17 kwietnia 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa D. T.
przeciwko U. spółce akcyjnej w W.
o zadośćuczynienie i odszkodowanie,
na skutek skargi kasacyjnej U. spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z 13 grudnia 2022 r., I ACa 250/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 13 grudnia 2022 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że obniżył wysokość należnego powódce świadczenia, oddalił powództwo w pozostałym zakresie i orzekł o kosztach postępowania pierwszoinstancyjnego (pkt I.), oddalił apelację w pozostałym zakresie (pkt II.) i zniósł wzajemnie koszty postępowania apelacyjnego (pkt III.).

Skargę kasacyjną od powyższego w zakresie zasądzającym na rzecz powódki świadczenie 43 746 zł ponad kwotę orzeczenia złożyła pozwana, wnosząc o jej przyjęcie do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Oczywistą zasadność skargi pozwana wiązała z naruszeniem przez Sąd art. 362 k.c. poprzez przyjęcie zbyt niskiego stopnia przyczynienia się powódki do szkody.

Powódka złożyła odpowiedź na skargę kasacyjną domagając się odmowy przyjęcie skargi do rozpoznania oraz zwrotu kosztów postępowania. W treści pisma jako załączniki wymieniono 4 odpisy odpowiedzi na skargę kasacyjną i jednocześnie nie zawarto oświadczenia o jej doręczeniu pełnomocnikowi powódki w trybie art. 132 § 1 zd. 2 k.p.c., co skutkowało zarządzeniem zwrotu odpowiedzi na skargę. Za niedopuszczalne, wobec treści art. 132 § 1 zd. 3 k.p.c., należało uznać uzupełnianie treści odpowiedzi na skargę kasacyjną o wskazane oświadczenie już po upływie terminu do wniesienia odpowiedzi – termin do wniesienia odpowiedzi na skargę kasacyjną upłynął 25 kwietnia 2023 r., a pismo zawierające oświadczenie z art. 132 § 1 zd. 2 k.p.c. skierowano do Sądu 29 kwietnia 2023 r.

W konsekwencji zwrotu odpowiedzi na skargę kasacyjną nie orzekano o kosztach postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W art. 398⁹ § 1 k.p.c. ustawodawca zawarł zamknięty katalog przesłanek, na podstawie których Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, skarga kasacyjna będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

Skarżący ubezpieczyciel nie zdołał wykazać, że skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem Sądu Najwyższego przesłanka ta jest spełniona, jeśli zaskarżone orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów lub podstawowych prawa możliwym do dostrzeżenia bez konieczności prowadzenia szczegółowej analizy sprawy. Skarżący wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tej przesłance ma obowiązek wykazać, że skarżone orzeczenie jest

sprzeczne z podstawowymi zasadami lub przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny (zob. m.in. post. SN z 20 marca 2019 r., I CSK 475/18; z 11 kwietnia 2018 r., IV CSK 506/17; z 16 kwietnia 2018 r., IV CSK 529/17).

Argumenty podnoszone przez pozwanego prowadzą do wniosku, że mają one charakter wyłącznie polemiczny w odniesieniu do stanowiska Sądu wyrażonego w zaskarżonym orzeczeniu, co do kwestii stopnia przyczynienia się powódki do zaistnienia zdarzenia wywołującego szkodę. Pozwana forsuje korzystną dla siebie ocenę wskazanej kwestii, dążąc do uchylenia się od obowiązku spełnienia roszczenia powódki niemal w całości, przyjmując, że powódka przyczyniła się do powstania szkody w 90%. Tymczasem Sąd drugiej instancji słusznie podkreślił, że art. 362 k.c. pozostawia sądowi pewien margines swobody, przy określaniu stopnia przyczynienia się poszkodowanego. Oczywiście margines ten nie zezwala na zupełnie dowolną ocenę wskazanej kwestii przez Sąd. Ustalając stopień przyczynienia się poszkodowanego do szkody sąd powinien zawsze mieć na względzie całokształt okoliczności sprawy, ustalenia postępowania dowodowego, w tym treść ewentualnych opinii biegłych, a także indywidualne cechy poszkodowanego, które mogą mieć znaczenie dla oceny jego zachowania w chwili zdarzenia. Na gruncie niniejszej sprawy, jak wynika z pisemnych motywów orzeczenia, Sąd miał na uwadze wszystkie powyższe kwestie. Motywy jakimi kierował się ustalając 45% stopień przyczynienia się powódki do powstania szkody, zostały prawidłowo omówione w uzasadnieniu i są przekonujące. Dlatego też nie można podzielić poglądu skarżącego, że kwestionowane przez niego orzeczenie zostało wydane z oczywistym i rażącym naruszeniem dyspozycji art. 362 k.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

[SOP]

[ms]

